

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 1/0-08-21/2011-2
Датум: 14.01.2011. године
Београд

ЕКСПЕДОВАНО

14.01.2011

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Проф. др Диана Драгутиновић, министар

Кнеза Милоша 20
11000 Београд

**Предмет: Повреде начела и правила заштите слободне конкуренције учињене
ступањем на снагу Закона о изменама Закона о акцизама**

Ступањем на снагу Закона о изменама Закона о акцизама („Службени гласник РС“ бр. 101/10) дана 1. јануара 2011. године, измењени су износи акциза на нафтне деривате. Оваква регулаторна измена производи ефекте у два основна домена: ценовне политике, утичући тиме директно на интересе крајњих потрошача и слободне конкуренције на тржишту нафтних деривата у Републици Србији, рефлектујући се најпре на положај учесника односног тржишта, а посредно и на крајње потрошаче.

Не улазећи у мотиве који су претходили доношењу овакве регулаторне измене, Комисија за заштиту конкуренције претпоставља да за њу постоји економски утемељено оправдање, рационално и са аспекта ширег друштвеног и државног интереса, које је Министарство финансија, као ресорно, сматрало довољним и нужним да овакве измене предложи, односно да их најзад Народна скупштина Републике Србије и усвоји.

Чињеница да је оваквим законским изменама индиректно умањен, или чак анулиран ефекат либерализације на смањење цена основних деривата нафте на тржишту Републике Србије, јесте околност коју Комисија са жаљењем констатује, али с обзиром на то да у њеној надлежности није давање оцена о генералној ценовној политици, све док је она једнообразна за све учеснике на одређеном тржишту, то остаје на нивоу констатације.

Изменама Закона о акцизама прописано је повећање акцизних вредности – што је легална одлука, у чију легитимност Комисија овом приликом не жели да улази. Међутим,

Комисија указује на чињеницу да је тим Законом прописано увећање износа акциза у различитим вредностима за различите нафтне деривате (различитог порекла).

Наиме, акцизе за моторне бензине који не испуњавају европске стандарде, а на тржишту се појављују само из домаће производње, увећане су за износ од 0,30 динара по литру, а акцизе за моторне бензине европског квалитета увећане су за износ од 4,80 динара по литру. Истовремено, акциза на дизел горива домаће производње увећана је за 4,53 динара по литру, док је акциза за еводизел, који је на режиму слободног увоза, увећана за 6,53 динара по литру.

Чињеница да је увећање акциза извршено у различитом износу за деривате којима се тржиште снабдева искључиво из домаће производње и деривате који се слободно увозе, представља одступање од начела једнаког поступања према свим учесницима на истом релевантном тржишту и консеквентно томе дискриминацију једних у односу на друге.

Непропорционално увећање акциза сматрамо озбиљном повредом начела слободне конкуренције, које би могло да произведе недопуштене правне последице у свим битним сегментима њене заштите, и то:

- Интереса тржишних конкурената: различите категорије учесника истог релевантног тржишта стављају се у неједнак положај за тржишно надметање, јер је висина обавезе за једну категорију субјеката прописана у вредности већој за 4,50 динара по литру, односно 2,00 динара по литру односне робе;
- Интереса потрошача: онемогућавањем истински слободног надметања свих учесника на тржишту, које се *de facto* чини акцизном политиком, резултантно се онемогућава, не само квалитетније снабдевање нафтним дериватима, него и њихова нижа цена за крајње кориснике;
- Друштвеног интереса: односна измена у домену акцизне политике *de facto* резултира анулирњем ефеката (иначе, неколико дана раније) усвојене одлуке Владе Републике Србије о слободном увозу и слободном формирању цена нафтних деривата, јер се стварају додатне препреке стварној слободи увоза нафтних деривата, односно стварној слободи у домену формирања цена на тржишту велепродаје и малопродаје нафтних деривата у Републици Србији.

Полазећи од свега наведеног, Комисија за заштиту конкуренције указује ресорно надлежном Министарству финансија, као и свим другим релевантним државним субјектима, на значај поштовања основних начела и прописа у домену заштите слободне тржишне конкуренције. С тим у вези, очекујемо да ћете у оквиру својих законских овлашћења предузети одговарајуће мере, у циљу отклањања сваке могућности повреде ових начела.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Весна Јанковић

